

Posamezna številka 6 vinarjev.

"DAN" izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 120, z dostavljanjem na dom K 150; s pošto celoletno K 200, polletno K 100, četrtletno K 50, mesečno K 170. — Za inozemstvo celoletno K 300. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju posebne puste. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vambo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekel koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času obnove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke

"DAN"

velja v Ljubljani na dom dostavljen: Vse leto . K 180 — Četrta leta . K 450 Pol leta . K 90 — En mesec . K 150 V upravnistvu prejemam na mesec K 120. S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja: Vse leto . K 200 — Četrta leta . K 500 Pol leta . K 100 — En mesec . K 170 Za Nemčijo vse leto K 24. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K. Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na naročilo. Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine. List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira in vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo "DNEVA".

Redl.

Ko je cesar slišal, da je častnik generalnega štaba bil največji izdajalec cele države, je rekel: da je to najbolj nezasišani slučaj, kar jih pomni. Ako tako sodi o tem sivolasi vladar, ki je doživel tudi z višjih mest britka razočaranja — potem vemo, kaj to pomeni. Res, nezasišani škandal, ki kaže celo državo v čedni luči. Tem bolj, ker se je na jugu iskalo veleizdajalca med otroki — pa so jih imeli v generalnem štabu na Dunaju...

Služaj Redl zveni kakor ironično povračilo za ime veleizdajalec — ki se je zadnje čase v državi tolikokrat — zlorabilo.

Celih 14 let je Redl izdajal tajne plane Rusiji.

Kaj je storil Redl:

1. Dajal je tuji državi kopije bojnih načrtov in izpiske iz vojaških aktov.

2. Svaril je osebe, ki so špiunirale proti Avstriji, da so se pravočasno rešile, če so jim bili na sledu.

3. Tujim državam je izdal imena avstrijskih špiunov, da so se vedle pred njimi varovati.

4. Speljal je domače urade na napačno sled, s tem, da jim je dajal napačne informacije.

Redl je bil torej pravi mojster v špijonazi. In ta moč je imel zaupanje. Večkrat je bil pri cesarju v avdijenci.

Služaj Redl je razkril marsikaj. Mož se je pečal s svojimi slugami, (imel je več slug) imel je nekaj metres, za zabavo si je prirejal plesne nagih žensk. Sploh razuzdano življenje. In to je trajalo leta! ... Ljudje v generalnem štabu so namreč pri nas — nadljudje. Imajo več pravic, nego drugi navadni državljani. Nekaka

država v državi. Da ne pride tak oficir pred sodišče — (Redl bi bil najbrže obešen —) velja pri njih posebna justica: pošlje se mu revolver, da se sam ustrelji...

Vsi časopisi so bili te dni polni Redla. Kaj bi ne! Pomislimo: Rusija je imela vse naše plane za Galicijo in za Bošno. Vojna je bila pred durmi — in poraz bi bil neizogiben. Nevarnost pa je še sedaj — kajti dobri novi načrti se ne ustvarijo čez noč — in stanejo tisoče...

Po gromovitih slavošpevih na armado — po velikem bojnem navdušenju — je prišel slučaj Redl kakor tuš... Kakor če se vlije ploha na veliko vrtno veselico...

Na Dunaju so pobiti — višji krogi so grozno poparjeni.

Redl ni bil sam. Imel je pomagače. Sedaj iščejo njegove zaveznike. Pravijo, da jih je mnogo.

Skratka, armada je bila izdana. Kakor vselej, se je tudi sedaj hotelo stvar prikriti z lažjo. Uradno se je reklo, da je Redl trpel na živilih vsled preoblegla dela. (Seveda!) Zato se je ustrelil. Morala! Nazadnje je prišlo vse na dan — in država, ki so jo nekateri celo leto hujskali na boj stoji pred svetom — v najbolj žalostni luči.

Listi pravijo, da je treba zgoraj temeljite reforme. Menda res. — Tako je, ako se enim vse zaupa in druge — sumnič. Afera Redl kriči...

Kakor da je nekaj padlo na svetlo čast...

Debata v skupščini.

Pismo iz Beograda.

Beograd 16. (29.) maja 1913.

Splošen vtis.

Jedro cele debate v ekspoziciji predsednika srbske vlade Pašića bi lahko raztolmačili v par besedah.

Zadovoljstvo z vsebino Pašićevega govora, striktno stališče Srbije, da ne popušta za nobeno ceno, važnost in potrebo balkanske zveze, dostojna obsodba avstrijske politike in želja po zedinjenju Srbstva.

To so glavni momenti cele debate, ker niti najbolj opozicijski govorniki narodnjaške stranke niso mogli vladni doživega drugače kot s predbacivanjem slabe srbsko-bolgarske pogodbe z dne 29. februarja 1912., priznati pa so, da stoje pred izvršenim činom in morajo skupno z večino delovati na ublaženju slabih posledic pogodbe.

V splošnem se more konstatovati popolno enodušnost skupščine z naziranjem vlade za bodočnost in le g. Lapčević, poslanec socialno-demokratske stranke je briljiral s svojo osamljenostjo, kar mu pa seveda nikdo ne šteje v zlo.

S svojim govorom, katerega je čital skoraj pol ure, pripravil je av-

ditorij v splošno veselost, ki je tu in tam prešla v buren smeh, zlasti ko se je skliceval na socialne demokrate v Srbiji, Bolgarski, Grški in Crnogori, na Slovenskem, v Dalmaciji, na Hrvatskem, v Bosni in Hercegovini in v Albaniji.

Doslej smo bili vajeni slišati, da so Albanci ponosni sinovi Germanije, a sedaj so že tudi socialni demokrate.

Teh časti jim gotovo ne zavida, radi bi pa vedeli, ali so to dosegli s svojim dosedanjim "kulturnim" delovanjem v korist Nemcev in socialnih demokratov, ali pa je socialno demokratičen in germanističen kulturni program identičen z albanskim.

Za današnje skupščinsko sejo je bilo zopet ogromno zanimanje, poslaniške klopi goste zasedene, valerije napolnjene in vlada je bila polnoštevno zastopana.

Predsedujoči podpredsednik nar. skupščine dr. St. Vukčević, po prečitani zapisniki in naznanilu doslihi vlog, podeli takoj besedo opozicijskemu govorniku

posl. St. Ribarcu (nacionalist).

od katerega smo pač pričakovali vse hujšo opozicijo in globokejšo kritiko vladne politike, tembolj, ker je glasilo stranke zelo radikalno postopalo proti vladi in kralju.

Prinesel je sicer na govorniško tribuno cel sklad raznih papirjev, s katerimi je podaljševal skoraj na piko uro svoj govor, vendar viharja — ni bilo.

Predvsem je izrazil nezadovoljstvo svoje stranke z govorom ministrskega predsednika radi nejasnosti in nepopolnosti ter lojalno priznal, da bo tudi njegova kritika v oglede temu nepopolna.

V vladnem govoru ni nikakega jasnega odgovora na glavno vprašanje, ali je vlada odločna, da obdrži vse kraje, katere je zavzela srbska vojska.

Nadalje predbaciva vladi bolgarskofilsko politiko, češ, da je Bolgarska več kot Srbija.

Največja in najtežja napaka vladne politike tiči v fiksni ideji, češ, da je Bolgarska močnejša kot Srbija. Posledica tega je bolgarsko-srbska pogodba.

Odklanja z vso energijo spoštljivo svoj stranke za posledice pogodbe, ker ji je pogodba popolnoma neznana.

Konstatuje važnost pogodbe, s katero ima vojna konvencija le toliko skupnega kolikor se nanaša na izvršitev v pogodbi predvidenih dogodkov.

Posl. Ribarcu je mnenja, da tajnost pogodbe mora biti tudi poslanem dostopna, ker jim ni drugače mogoče izvršiti svoje dolžnosti.

Tu se sklicuje na dr. Cvijičovo brošuro, katero je baje dr. Cvijič sam desavouiral s svojim prejšnjim delom.

Dr. Cvijič je pisal po nalogu vladne informacijske pisarne. Vsled tega je svoje boljše prepričanje podvrgel vladnemu naziranju, ki se izraža tudi v pogodbi. Glasom te brošure so razdeljeni srbski kraji tako: Kratovo in Kriva Palanka pripadajo Bolgariji, Skoplje in Kumanovo pa Srbiji; Prilep, Krušovo in Ohrid so pa pridejani bolgarski interesni sferi.

Vrhunec njegovega govora je bil pasus, kateremu je pritrjevala cela zbornica, in ki se glasi:

1. Avtonomije Macedonije ne more biti;
2. arbitraž se mora odkloniti in
3. k razdelitvi ozemlja na podlagi pogodbe se ne sme pristopiti. (Burno odobravanje leve in pritrjevanje desnice.)

Udeležitev Velike Bolgarske, ako bi se dotikala Albanije, odtrgala bi nam Grško in ogrožala obstanek Srbije.

S patetičnim glasom je vzkliknil govornik: »Nisu skupe nikakve žrtve za održanje. Spas otačbine je najvišji zakon i ugovor.«

V nadaljnjem očita vladi, zakaj ni takoj zahtevala revizije pogodbe, čim so se pojavile spremembe na osnovnih točkah pogodbe. Kralji, ministri, poslanci, zakoni, pogodbe in vojski so prehodni, a narod ostaja večno.

Govornik zahteva balkansko zvezo v taki obliki, da bodo vsi člani zveze približno enako močni, da ne bo eden prevladoval drugega.

Kritikuje vladno napako, ker ni zahtevala nagrade za svojo pomoč pod Drinopoljem, ki ni bila po pogodbi obvezna.

Radi te vladne politike se Srbija nahaja pred novo vojno, ker je napravila uslugo Bolgarski in ni zahtevala takoj revizije pogodbe.

Pašić zahteva za izgubljeno Primorje kompenzacije od Bolgarske, katere Srbiji ne more dati, ker to, kar smo si sami osvojili, svoje ozemlje, ni bolgarsko.

Pašić je izdal v svojem govoru zelo važno odkritje. Za časa aneksijske krize je bila Bolgarska že v zvezi s Srbijo, to pa jo ni motilo, da je tedaj stala na strani Avstrije. Posl. Ribarcu označa to za verolomstvo.

Na isti način bi mogla postopati tudi Srbija proti Bolgarski in je le obžalovati, da je Pašić odbil ponudbo od gotove strani, ki je obstajala v tem, da se da nagrado za Albanijo in primorje v vardarski dolini s Solunom vred. (Tedaj tudi s Srbijo se je poskušalo izigravati državo proti državi, samo, da se razbije balkansko zvezo, katere se gotovi krogi najbolj boje. Op. por.)

Končno predlaga posl. Ribarcu resolucijo, v kateri izraža priznanje srbski vojski in obžaluje, da ni bila diplomatska akcija dostojna junaških naporov srbske vojske.

Nato pride na vrsto drugi govornik opozicije

posl. Dragiša Lapčević

(soc. demokrat). Ki je prečital svoj govor, zahtevajoč balkansko federativno republiko. Socialni demokrati so proti vojni in proti politiki, ki vodi balkanske narode na bojišče, kakor tudi proti razdelitvi Balkana. Proti temu protestira v imenu svoje stranke in v imenu svojih jugoslovanskih in balkanskih sodrugov, katerih skupine ni navajal po narodnosti, pač pa teritorialno, hoteč dati s tem izraza socialnodemokratskemu načelu protinarodnosti. Žel je splošno veselost, posebno s svojim »kolonialnim porobljenjem«. Burjo smeha pa je izrazil njegov govor o socialnih demokratih v Albaniji.

Njegov govor — seveda ni bil vsprejet za resno, ker prazne fraze še niso stvarnost, ki je v usodnih trenutkih neizogibno potrebna.

Nato pride na vrsto tretji govornik opozicije

posl. Pavle Marinković

(naprednjak), ki izraža zadovoljstvo nad tem, da more govoriti o dogodkih, ki so Srbijo moralno prerodili. Na dolgo se zadržuje pri dogodkih na bojišču in s pesniškim zanosom slavi hrabro srbsko armado.

»Po slavni zmagah na bojišču, nastopili so dnevi poraza na diplomatskem polju,« pravi govornik, »Kredit Balkancev«, pravi govornik, je začel padati v oči Evrope, Vele-sile so izgubile vero v avtonomno zavest balkanskih narodov. Mesto, da so odnošaji med zavezniki jasni in precizno razdeljeni, oni so slabo označeni s pogodbo o zvezi.«

Balkanska zveza je nastala na podlagi zelo slabo razdeljenih interesnih sfer. Ono, kar je bilo že od nekdaj srbsko in kar so že od nekdaj Srbi osvojili, se smatra za sporno ozemlje. Oni, ki so podpisali pogodbo, znali so zelo dobro voditi bojne operacije, a niso znali zaključiti dober mir.

Po mnenju govornika bi se moral zaključiti mir pred Cataldzo, ali pa po Cataldži, nikakor pa ne po porazu bolgarske vojske na Cataldži.

Napaka je tudi v tem, da so balkanske države vsprejele posredovanje velesil. Vprašanje Albanije, izhod Srbije na Jadransko morje, kakor tudi vprašanje Skadra in Egejskih otokov, so izločena iz kompetence balkanske zveze.

(Nadaljni govor, ki je zelo zanimiv, priobčimo ob priliki!) — Seja se je nadaljevala ob 5. pop.)

Napetost med zavezniki.

Ker mi prostor ne dovoljuje in bo vsakemu jasno iz gornje debate stanje stvari med Srbi in Bolgari, naj omenim samo to, da je opasnost vojne na vrhuncu.

Zlasti v poslednjih dneh prihajale so v Beograd zelo razburkane vesti, češ, da so Bolgari demolirali srbsko poslaništvo itd.

Vsi so bili oboroženi razen mečev še s pištolami in krepkimi bodali.

Odpravili so se na pot. Kočija se je pomikala počasi. Četvorica jezdecev ji je sledila. Mesto je ležalo v globokem snu. Noč je bila brezmesčna. Kakor je vse kazalo, je bilo upanje, da se delo posreči.

Brez neprimlik so dospeli na pot, ki je tekla ob parkovem obzidju. Točno ob poluenajstih se je ustavil Spadakapa deset korakov od malih vrat.

Vsak je privezal svojega konja za povodec h kočijskim kolesom. Zaprežena konja so privezali k bližnjemu drevesu.

Nato se je postavila vsa družba k vratom.

Globoko molčanje je vladalo v parku in okolici.

In sleherni izmed teh drznih mož je slišal samo burno utripanje svojega lastnega srca.

XXXVI.

Delirij ljubezni.

Videli smo, da je vojvodinja Etanpska obvestila Franca I., da sta Margentina in Žileta preseljeni v stražnji paviljon.

Hip nato, ko je odšla vojvodinja se je prijavil Sansak, in kralj ga je sprejel.

(Dalle.)

LISTEK

M. ZEVAKO:

V sencu jezuita.

Magdalena je pomislila, da se mora oglasiti, ker bi sicer priklical še druge.

Njej se sicer gotovo ne bi bilo zgodilo nič hudega; treba ji je bilo samo skočiti v najbližji grm in steči v notranjost parka, pa je gotovo ne bi našli v temi.

Toda če bi straža poročala o tem dogodku, bi bila vrata jutri gotovo zastražena tako strogo, da bi bilo nemogoče izvesti dogovorjeni beg.

Ustavila se je torej in stopila naravnost proti straži.

»Kdo ste?« je vprašal vojak.

»Kraljevski oficir!« je odgovorila ona z osornim moškim glasom.

»Ne delaj hrupa, tepec! Ali ne vidiš, da mi je ukazano paziti in opraviti skrivoma, ko prihajam skozi vrata in s ključem njegovega Veličanstva?«

»Oprostite, gospod oficir!«

»Zapomni si, da nisi videl ničesar! Zapomni si, ako ti je koža draka!«

»Ničesar nisem videl, gospod oficir.«

»Kako ti je ime?«

»Viljem Pikard...«

»Dobro. Izvedel bom, ali si storil po mojem ukazu.«

To rekša, je odšla mirno, dočim je stražnik nadaljeval svoj dolgočasni izprehod, mrmraje si v brado:

»Ti oficirji imajo vedno svoja skrivna pota. Sreča moja, da mi nisem povedal pravega imena!...«

In zasmejal se je ob misli, kako je zvedil oficirja za nas.

Magdalena je dospela do stražnjega paviljona brez kakakega drugega srečanja. Udarila je trikrat po oknici, kakor je bilo dogovorjeno in povedala tiho svoje in Margentinino ime. Okno se je odprlo, in Magdalena je skočila prožno v notranjost paviljona.

»Jutri bosta rešeni,« je dejala Margentini.

Reva je sklenila roke; tako mogočna radost jo je prevzela, da je prebledela kakor zid.

»Ali je mogoče!« je zamrmrala. Magdalena ji je povedala nato, kaj je storila.

»Ah, oteli ste naju!« je ponavljala uboga mati, vsa blazna od radosti.

Hotela je zbuditi Žileto in ji povedati, kaj se godi — povedati ji zlasti to, da je Manfred v Fontenblou, v njeni bližini.

»Nikar ne storite tega,« je dejala Magdalena. »Jutri bo potrebovala mnogo moči. Ako ji pa poveste, da je njen zaročenec tu, ne bo mogla spati.«

In Magdalena je zavzdihnila, misleča na čase, ko je čakala svojega ljubimca, in zavijala nemara

Žileti na tihem to srečo, ki jo je ustvarjala sama.

Po odhodu Magdalene Ferono-ve se je vršilo v sobi pri Velikem cesarju Karlu obširno posvetovanje.

Tribulet je bil vznemirjen in nervozen.

»Ne vem, zakaj,« je rekel nazadnje, »a jaz ne zaupam tej ženski. Njena pripoved o izgubljenem pismu se mi zdi strašno sumljiva.«

»Ako bi nas hotela izdati,« je dejal Lantné, »ji je bilo samo treba privesti s seboj ljudi, ki bi bili obkolili krčmo; ona pa nas je prosila nasprotno, da naj ne ostanemo tu...«

»Jaz jamčim zanjo!« je izjavil tudi Manfred.

»Jaz ravno tako,« je dodal Ragastan.

Tribulet je zmajal z glavo.

»Naj bo kakor hoče,« je dejal, »mi bomo jutri na sestanku. Možnost nam je dana — izkušajmo jo porabiti dobro... makar če me vzame vrag pri tem podjetju. Toda bodimo oprezní.«

»Edina opreznost bi bila ta, da se spravimo nemudoma iz te krčme. Toda trkati ob taki uri na druga vrata — to bi vzbudilo morda preveč hrupa; bila bi za nas nevarnost, ki se je moramo ogniti.«

Po treznem preudarku so se zmenili, da ostanejo rajši pri Velikem cesarju Karlu, pač pa bodo stražili menjavaje vsi po vrsti, dokler ne napoči drugi večer.

Noč je minila mirno.

Resnica je le to, da je privaten promet na železnici zaprt in vlaki ne prihajajo več v Beograd, pač pa se vrše vojaški transporti.

Vsi oni, ki so bili na dopustu, bodisi iz katerega koli vzroka, morajo pred zdravstveno komisijo in kdor je spoznan za zdravega, mora takoj v svojo komando.

Vsak dan je polno vojaštva v Krunski ulici, kjer se vrši pregled neprestano od 6. ure zjutraj do pozne ure zvečer.

Mirna in stvarna debata v skupščini je sicer pomirila javnost, vendar je to le zatišje pred viharjem in znamenje, da je pravica na srbski strani.

Te dni sem bil z nekim trgovskim pomočnikom iz Kranjske pri neki merodajni osebi, da priporočim svojega rojaka za kako službo.

Ta gospod je izjavil odkrito bojazan pred vojno v Bolgari kot neizogibno zlo in je le malo nade v mirno rešitev.

Najhuje je to, da ima Srbija danes nezavarovan hrbet, v vojni s Turčijo ni bilo tako...

Na severnih mejah Srbije pa se med tem vedno bolj množe nepriateljske trupe...

Onim, ki žele v Srbijo, je sedaj jasno, kaj jim je storiti, namreč čakati ugodne prilike.

O demobilizaciji v Srbiji pa še par mesecev — in to v najboljšem slučaju — ne bo govora.

Solnce zmagoslavlja je mrknilo, a ne še zašlo.

Mars.

Slovenska zemlja.

Dopis iz Celja.

V zadnji številki »Narodnega lista« čitamo med drugim tudi eno pritožbo slovenskih obrtnikov na slovensko javnost v Celju. Res je že skrajni čas, da se zaveda naša inteligenca svojih narodnih dolžnosti in gesla: »Svoji k svojim«: napram slov. trgovcem in obrtnikom. Zadnji čas v vedno večji meri opažamo, da krijejo narodne rodobine svoje potrebe pri zagrezeno nemških trdnjavah in obrtnikih. Dozdeva se nam, da smo slov. obrtniki in trgovci le zato tukaj, da smo člani raznih narodnih društev, da plačujemo članarino in da tudi volimo s Slovenci. Kadar nas rabijo v te svrhe; nas poznajo, nas poiščejo, pač pa ko je njim treba kriti razne potrebe, nas ne najdejo ne poznajo in nas ne marajo, ker se rajše poslužujejo izgovorov, da smo z našim blagom oziroma z našimi izdelki predragi, ter rečejo, da imamo slabše blago, slabše izdelke; splošno, kar je iz rok slov. obrtnika, je slabše in manj vredno, ter predrago, kajti le Nemci (posiljenec) morejo jih zadovoljiti. Celjski Slovenci, kje je vaš narodni ponos, ko se trkate na svoja slova, prsa, a pri tem pozabljate slov. obrtnika bodisi še tako zmogljivega in narodnega? Ali ne veste, da ga na tak način ženetel iz kraja, ga puščate v njegovi usodi, da ga nazadnje ugrabijo valovi nemštva. Zakaj pa nemški oziroma nemškurski obrtniki boljše izhajajo? Zato, ker Nemec kupi le pri obrtniku nemškega mišljenja in Slovenec pa iz narodne malomarnosti slov. obrtnika pozabi in podpira Nemca. Ko bi ne bila okoliča slovenskemu obrtniku v Celju naklonjena, bi bil že marsikateri primoran si iskati boljše domovino. In dejstva so žalostna pa žalibog resnična. Gradiiva še dovolj prihodnjic več.

FRANCE ŠTAJER:

Moralna budnica.

»Pravzaprav si mislite, da morajo grešiti, ker ne smemo umreti, ne da bi uživali... Ali verujete v voljo? Ali ti v vaši duši vera v lastno moč samozatajevanja?«

»Le tisti je močan, ki zna hraniti moč in razpolagati z njo, kakor bi moral, ne kakor hoče. Kajti vsakdo hoče uživati, dasi bi ne smel včasih.«

Vstopila je sobarica: brhka, sveža, kipeča deva. Glibčno je pospravljala mizo ter odnašala skleda in krožnike.

Zdaj je prišla v najino sredo in na mestu, da bi se midva umaknila sva se slonila k njej, tako, da smo se zadel. In se je blagovžno opravičila: »Oprostite, gospod!«

Gračak jo je potrepal od desne po ramenih, češ, nič hudega. Jaz od leve.

Vedno skrivnostnejša so bila pota najinih rok... dokler si jih nisva nevede podala pod njenim krilcem... To je poskočila ter pobegnila iz jedilnice...

Molčala sva moralista v zadregi, ko so prinesle v istem hipu hčerke graščakove ročna dela. Najmlajša Milica, je dejala: »Papa, si li čul? Nekdo je pel, pa ga je nekdo močno stisnil za vrat... Ali je to greh?«

Maribor.

Nemška kultura se kaže od dne do dne v vedno lepši luči. Vajeni smo bili po toliko letni izkušnji, slišati o napadih podivjanih trgovskih pomočnikov na mirne slovenske pasante v mestu in okolici. Nič tako strašno tragičnega tudi nismo videli v onem napadu na dekleta, Čehinjo, ki ga je izvršilo par nemških, obrtnoških smrkvancev, dasi je bil ta napad nekoliko osamljen. Vendar je bila dovolj ilustracija varnostnih odredb v Mariboru, ki v tem oziru dopuščajo pač še marsikakšno željo. Slučaj, ki se je odigral minule dni, je pa vendar značilen in povsem ustvarjen v to, da pokaže Hans Bartschu nove vire k enemu svojih romantičnih potvorjenih romanov. »Deutsches Lied« g. Bartsch lahko korigira tako, da si vzame v vzgled — ono nemško mladino, o kateri piše, da v svoji materinski ni sme po cestah trgov in mest slovenskih krajev niti nemško govoriti — ki se spravlja na nedolžno slovensko dečico in jo po cestah pobija in kamenja, ne da bi imela družega greha kot — da ne zna nemško! Fantek Slovenec se je igral v Schmidlerjevem drevoledu in govoril — slovensko. To je razdražilo nemško — renegatsko — mladež tako, da ga je napadla s palicami in kamenjem! Mali revček se je skrnil in bežal, a druhal mu je bila vedno za petami! Končno je uskočil, stopen in zbit, v nek grm, koder se je skrnil in čepel čez dve uri! Sele, ko je prišel neki gospod, se je malicek zatekel k njemu in ga mlo prosil varstva. Bil pa je tako preplašen, da je trpelo dolgo časa, predno je sploh prišel do glasu. Gospod ga je vzel v svoje vrstvo, a mlada nemškutarska druhal, se je navela celo — na gospoda, odraslega moža, ga psovala v žargonu nemške »kulture« mariborske javnosti in — ga obsipavala s kamenjem. To kamenje je bilo tako nevarno, da je i gospod — s fantkom vred — moral nemudoma — zbežati! — Še drug slučaj, ki pa Hans Bartschu nekako sekundira: V eni mestnih restavracij je sedela družba nemških gospodov, gospa in gospodičen in ne daleč od njih slovenska družba, ki se je mimogrede ustavila v tem lokal. Pozornost enega Slovencev je izzvala ime neke znane, poštene slovenske rodobine, o katere hčerah se je eden dotičnih Nemcev — vitez kulture — izražal na skrajno žaljiv način — surovo, brutalno, kot se to ne sliši niti pri zadnjem mlapcu, najzakotnejše gostilne. In oni g. je vjel nekako za zaročenca v oni slovenski obitelji! Značilno za nemške »dame« je bilo, da so se mu vse hrupno posmehovale, da celo z neko poželjivostjo silile vanj, da jim je pravil vedno več... Eden g. slovenske družbe je imel dovolj poguma, da je dal zasramovalcu svojo karto in mu obljubil odgovor na brezsrčne napade tam, koder je on čakal virov svojemu blatenju. To je nacionalca — ki ga dobro poznamo tudi mi — hudo razjezilo in — žalil je tudi gospoda. Mož se bo imel zagovarjati pred sodiščem. — Zadnjega bi ne bili pisali; morda tudi prvega ne. A pokazati smo hoteli, kakšnega miljeja je duh onih, ki se silijo v ospredje, ki igrajo med nami tako vlogo, ki smejo — in makari da so c. kr. državni uradniki! — žaliti vse, od kraja vse: Našo dečo, naše žene — matere in to vse le zaradi tega, ker smo mi, ker so one — Slovenci in Slovenke — raja, parija, one Avstrijci, ki dela s svojimi Jugoslovani slabše, kot je delal Turek s svojo rajo!

A mi? Kaj storimo mi temu na-

sproti? Držimo roke križem, se ponujamo in vsiljujemo — renegatstvu. Ne najdemo dovolj poguma, da bi se otresli one grozne peze, ki nas tlačijo in nam izsesava vse, narodno samozavest, narodni ponos, odporno silo — kot vampir! Kedar pridemo že do tega, da spoznamo nujno potrebo, braniti tam, kjer tega ne store postava in nje organi, sami sebe? Slovenska družba, očisti se renegatstva, opusti tam, kjer ni potreba, občevanje z njim! Slovenske mladinke in mladiči! Pustite one, ki vas hočejo le radi — šegave zunanosti, da vas potem vržejo v stran kot cunje, kot umazane rokavice! — Oba slučaja pa kažeta dvojce: 1. rabimo neobhodno slovensko šolo, ki naj bo pribežališče slovenski mladini in in nam vzgoji nov, svež naraščaj, v ojačenje bodočnosti. Rabimo to šolo nujno in C. M. D. storila bo veliko delo, če se poprime Maribora — mesta — s še večjo intenzivnostjo kot doslej. Vsaka izguba trenutkov je za našo posest usodna! 2. Slovenska mariborska družba naj še vendar enkrat spozna vlogo, ki jo ima igrati. Strni naj se vse, kar se šteje k slovenskemu življu v naši palači na Kopališki ulici! Skrbimo pa v prvi vrsti tudi za to, da zainteresiramo i nižje sloje. Vsakega inteligenta častna dolžnost bodi, preskrbeti vsaj enega novega člana teh slojev! — Če bomo delali tako, bomo kmalu imeli dovolj uspehe, bomo kmalu v stanu tudi v našem vilajetu se obraniti oziroma braniti navala, pred katerim nas doslej nihče ne varuje!

Iz Koprčine v Istri.

Pred tržaškim deželnim sodiščem je bil obsojen dne 27. t. m. nam »Šavrinom« dobro znani A. F. in to v smislu § 314 prestop. zakonika. Pričakovalo se je strožje obsodbe, zakaj obtožnica je slonela na § 129. kriminal. zakonika. Usoda pa mu je bila to pot mila in mož je lahko vesel, da je izšel z le sedmimi dnevi zapora, ki so mu uračunani v preiskovalnem zaporu. Nastane pa vprašanje: Kaj nas sili, da spravljam to zadevo v javnost? To moramo pojasniti. Mož je bil nastavljen kot potovalni posredovalec neke družbe. Nesreča pa je hotela, da se je češče spozabil in zabredel na pota, ki niso dopustna. Spuščal se je celo v politiko in se prav gorko zavzemal za »zaščitno« stranko. Da: celo kot kandidat se je priglašal za časa zadnjih deželnozbornih volitev, in bilo se je bati, da bode celo uradno proglašen kot kandidat zgoraj omenjene, pri nas — hvala bogu — še neznane stranke. Večkrat se mu je prijateljsko nasvetovalo, naj ne uganja sličnih neumnosti. Čelo javno v časopisih se ga je opozarjalo na morebitne posledice njegovih dejanj, a zastonj: ostal je zvest svojemu počenju. Tako je mož padel in je obsojen! Z njim pa je obsojena še cela družba, ki ga je držala kot svetnika, kot vnetega zagovornika in branitelja sv. cerkve; z njim so obsojene tudi nekatere oblasti, ki so slepo verjele raznim njegovim klevetam in pisarijam! Skratka: obsojena je danes vsa razdirajoča in »zaščitna« politična strast nekaterih, ki hočejo okužiti naše lepe kraje! Mi pa jim svetujemo: Le dalje, lahko dosežete i cilje, i uspehe vašega predstavitelja! Iz humanitarnega stališča, odkritosrčno povedano, žalujemo z njegovim občespoštovanjem srodnictvom in z njegovo cenjeno obitelji, pa ne moremo drugače kot objaviti to i v slovenskih časopisih. — »Piccolo« je to storil že pred dnevi — ter izustil končno sledeči slo-

venski pregovor: Kdor drugim jamo koplje, se češče v nji sam pokoplje.

Dnevni pregled.

Današnji številki smo priložili poštne položnice in prosimo vse cenjene naročnike, da jih izpolnijo.

Našim naročnikom in čitateljem naznanjamo veselo vest, da izide proti koncu tega meseca nova brošura pod naslovom: **Skader in Albanija**. Urejena bo v istem smislu, kakor »Balkanska vojna« in bomo našim stalnim naročnikom pri tem dali primerno prednost. Take darove svojim čitateljem pa more dati list le, ako ga naročniki in čitatelji podpirajo. V jeseni izdamo zopet novo brošuro: **»Slovenska politika v sliki in besedi.«** Zato apeliramo na vse naše prijatelje, da nam pridobijo novih naročnikov in čitateljev in da nas podpirajo v boju za napredek slovenstva in slovanstva.

Kaj pravi Georgijev — bolgarski »Napoleon«? »Slovenec« poroča, da se je Georgijev v Londonu izrazil tako-le: »Upati je, da postane po sklenjenem miru razmerje s Turčijo najboljšje. Bolgarija ni imela ž njo posebnih, drugih sporov nego kolikor se je šlo za osvoboditev sorojakov. S tem da je zdaj to doseženo, ni nobenih drugih zaprek za najboljšje odnose. Isto velja o Rumuniji. V zvezi nekatere malenkostmi so bili Rumuni do Bolgarov lojalni. Da bi bil na njihovem mestu Srbi, bi gotovo šlo vse drugače. (!) In zбоk tega se javnost ne bo smela preveč čuditi, če pride v kratkem do presenetljivih dogodkov v zvezi z Rumunijo, s katero bržčas nastane prav tesna zveza. Ali je pričakovati, da se Bolgarija s tem odvrne od troentete ter nagne k trovezji, ni bilo mogoče dobiti določnega odgovora, s poučkom pa se je izjavljalo, da Bolgarija je in ostane lojalna. S teh besed se razvidi, da si Bolgari zavarujejo hrbet s tem, da se sprijazni s Turki. Zvezali se bodo z Rumunijo, narkar bodo dovolj močni proti svoji zaveznici — Srbiji. »Mir« pa obeta zvezo z Avstrijo in tako bo imela Srbija od vseh štirih strani sovražnike proti sebi, sovražnike, ki jih združuje Bolgarija. Po tem se je čudimo pisavi onega bolgarskega lista, ki piše: »Slovanstvo je za nas Bolgare samo zanjka, katere se moramo pravočasno osvoboditi. Ako je bila Balkanska zveza za nas napaka, bi bilo odnehanje Srbom neodpustljiv zločin bolgarske vlade. Brezuspšno se pri nas nekateri nadejajo, da se bodo Srbi streznili. Zaman pričakujejo ti ljudje tudi pomoč Rusije. Ne bodo se niti Srbi streznili, niti bo Rusija pravična sodnica v našem sporu s Srbijo. Iz zanjke, v katero smo zašli, se moramo rešiti z velikim skokom. Toda lahko pride do slovenskega poraza, pravi Velčo Velčov. Pa naj pride! Poraz slovanstva ne bo tudi poraz Bolgarov, kakor ni bilo tudi v drugih slučajih, ko je naš narod z globoko vero v svojo rodno moč koval svojo usodo in ustvarjal svoje ideale.« Tudi pisanje vladnega »Mira« je vse obsodbe vredno. Piše v uvodniku, da so Srbi junaki iz zasede in da nimajo poguma za odkrit viteški boj, psovka, ki bi delala čast nemšk. listom najnižje vrste. — Predno bomo odšli naprej govorili in premišljevali o praktičnih načrtih za jugoslovansko vzajemnost, bomo morali marsikaj uvaževati, kar nam je bilo doslej neznanega. In Bolgarov nismo poznali tako jasno. Utisom, ki

smo jih dobili v študentovskih krogih vseučilišnih mest, nismo verovali. Sedaj vemo, pri čem smo.

Vspleh moralne podpore Rusije. »Ruskoje Slovo« je pisalo: Simpatije Evrope in moralna podpora Rusije so pa veliko večje vrednosti za Srbe (oz. južne Slované), kakor pa nekaj tisoč kvadratnih kilometrov prepornega zemljišča. Črnogorci so bili deležni moralne podpore Rusije in ob tej moralni podpori so tisočeri in tisočeri Črnogorci prelivali svojo kri za osvoboditev Skadra, tisoči so padli in gnijejo pod skaderskim obzidjem — brez uspeha, brez koristi — ker padli so ob moralni podpori Rusije. V Skadru so danes mednarodne čete, Skader bo albanski, Jugoslovani se pa lahko zanašamo na moralno podporo Rusije, ki je več vredna kot rodovitna ravan skaderska in več kot rodovitne doline Macedonije. Naj pa še kdo reče, da nismo srečni.

Kako misli navaden človek o dr. Šusteršiču. Piše se nam: Zadnji čas je čitati, da se našemu deželnemu glavarju dr. Šusteršiču očitajo čudne stvari. Jaz nisem deželni glavar, niti kaj družega, da bi me tako častili kot so svojčas Šusteršiča. To pa lahko rečem, da če mi kdo reče: poštenjak, pa se mi pri tem smeji in me zaničljivo gleda, mu ali prislonim klobuto, ali pa ga tožim radi razžaljenja časti. »Ti si en poštenjak« se pravi ravno toliko, kot ti nisi poštenjak. Če mi kdo pravi, da nisi poštenjak in mi še pristavi, da naj povem, kako sem bogatel, mi hoče očitati, da sem kradel ali goljufal. Kakor rečeno, jaz si ne bi pustil očitati stvari, ki jih hoče menda Šusteršič kar prezeti. Za nas navadne ljudi je sicer vseeno, kaj ta visoki gospod napravi. Če ne toži, vemo, da se boji sodnije. Če se pa boji sodnije, potem ni čudno, če mu Tajmerica očita, da nima čistih rok. Le to smo hoteli povedati. Stvar je važna za to, ker tudi priprostem deželanu ne more biti vse eno, kaj očita tuja ženska — deželnemu glavarju.

Vprašanje na dež. vlado. Sobotni »Slovenec« poroča: Razpust gospodarskega odbora v Šmarji. Deželni odbor je razpustil v soglasju s c. kr. deželno vlado gospodarski odbor v Šmarji pod Ljubljano, ker so se pojavile pri upravi ondotnega vodovoda razne nerednosti in ker se uprava sploh ni vršila v zakonito predpisanim zmislu. — Nepravilno je bil tudi voljen poseben vodovodni odbor, vsled česar se bodo volitve uradno razveljavile. — Začasno oskrbovanje vaškega premoženja in vodovoda prevzame gentom imenovani deželni nadoficijal Fran Kristan s prislednikom Ed. Simičem, kaplanom v Šmarji in Jan. Zavirškom, posest. istotam. Vprašamo slavno dež. vlado: Ali se je informirala? Ali je zadevo preiskala? Ali je vpoštevala pojasnila, ki jih je prejela. Ako ne, potem je dež. vlada vede ali nevede dovolila izvršiti strankarsko lumparijo. O stvari bomo še poročali in bomo razkrili, v čem leži »nerednost«. Šmarci pa sedaj lahko vidijo, kam goni farovška politika, ker bodo morali plačevati gerenta — Simič jim bo pa menda vodovod zastonj popravil.

»Narodno« delo koroških kaplanov. »Edinost« poroča: Društvo »Gorotan« je priredilo v nedeljo popoldne pri Likebu v Smihelu nad Pliberkom poučno predavanje. Predavala sta A. Hren, učitelj na Muti, o vzgoji otrok in Dr. Doberšek, učitelj v Zvabeku, o uporabi sadja. Predavanje je bilo zelo poučno, lahko razumljivo ter je zadovoljilo vse

Nevoljno sem ga prekinil: »In recimo, da bi se spoznali. Saj končno normalni človek ni tako kompliciran prasec ali komplet norec, da bi se ne spoznal. Ampak slabih lastnosti se neradi otesamo. Pogosto smo mirni kakor lepo prelakiran avtomat. Pa vrže ta ali oni neprijeten ali neprickovan dogodek novec v špranjico in polyphon zabrenka neokusno...«

»I pridigoval bi kakor vsačenik o krepkem, sočnem, zdravem življenju, o zmernosti, o narodni zavesti, o črvih okvirjih... O antikoncepcijskih sredstvih, ki naj jih uporabljajo bolniki in razuzdanci, da ne bo več doktorjev Rankov, slikarjev Alvingov...«

Znova je utihnil. Zvezde so migljale in cvetke duhte.

Lukec se je kmalu nasmehnil: »Ustvarjal bi kinematografske filme. Ha, to bi plesali na belem platnu s stebri morale. Čuvaj morale. Na mestu figovega perja bi nosili redove za čuvanje vseh moral.

Prizanesel ne bi niti tebi, niti sebi! Kajti morala umira. Morala kopni kakor sneg!«

»Preveč hodimo po sloncu z maslenimi glavami. Ampak če ne bi hodil, bi ne bil značajan!«

»Kdo je značajan? Ti nisi, jaz nisem. Niti morala ni značajna! Morala je ostudnejša kakor enokronska contal.«

»Morebiti zato, ker umira? Ker se zbira v njej mrliški strup...«

»Kaj praviš, ali bo zapela morala labudnico?«

»Vederemo!«

V.

Sedel sem v zračni, svetli sobici v metropoli Slovencev, opazoval skozi okno modro nebo, rdeče strehe, zeleno drevje, belo zidovje kakor zaplenjen »Dan« in prevevalo me je nekaj čudotajnega, ko sem premišljal, kdo je pravzaprav iznašel moralo...

Rad bi nameril nogo v njegovo ozadje.

In kdo je bil prvi dalekovidnež, ki je spoznal, da je morala dragocen rudnik. Ah, koliko ljudi se je potem pojavilo, da si nakupijo čim največ delnic tega dragocenega rudnika.

Celibatni dostojanstveniki so vzklíkali na smrtni postelji: »Nebesa so lepa, ampak kljub temu je bridko slovo od grudi...«

Napočila je doba, ko so se aristokratje demokratično upirali ob sluge.

Olejte: Benetke leže na zdravih, plebejskih, kraških borih in smrekah.

Morala ni tako srečna. Podpirajo jo črvivi aristokratski ali talmi-aristokratski kolli, drogovi, vislice... Zato boleha morala. Bolniku ne

pomagajo zdravila, če ne dovoli narava. Morali ne pomagajo moralisti, ker je njihova nprav nemoralna. Vsak moralist je namreč nemoralen sebičnej. Krone, denar, to mu je življenjska naloga.

Papirnat bankovec zamenjaš za zlato, zlato pa za užitek.

Zato pospešuje moralist glasno moralo, da prevleče svojo rjo s tujim firnežem.

Ogrski ministrski predsednik Lukacs je pospeševal državotvorno moralo. Da ne bi solnce škodovalo moralno masleni politični butici, so kupili Lukacsu na državne stroške Panama slavnika.

Polkovnik generalnega štaba Redl je tip individualnega značaja ženjalnega modernega lahkoživca. Mož je bil humorist in spreten mlokar, ki se je v srcu norčeval iz molznih krav, ki se gonijo ter bi se najraje z rogovi...

Redl je užival življenje. Ljudje ga zasramujejo, češ, vohun, dasi bi vsakdo vohunil, če bi bil dovolj ženjalen: kajti vohun prejme obilo denarja in denarje zamenja za užitek, kar edino je resnična življenska naloga moralistov...

VI.

Opoldne je zagrmel strel s topa. Ojef, sem si dejal: dvanalet je ura. V Vipavi se vali zdaj raz domača og-

poslušalce, kar boji prirediteljem v zaščeno. Kljub temu, da je tamošnji g. kapelan Feinig agitiral proti udeležbi tega predavanja, češ: kar napravljajo učitelji, itak ni nič vredno! Kaj je hotel g. kapelan s tem? Čudno, da ne privošči ljudem enkrat nekaj poučnega in koristnega. Se drugega znamenitega dogodka treba omeniti ob tej priliki. Društvo »Gorotan« je priredilo o pustni plesno veselico v prid ubogih šolarjev v Šmihelu. Da bi kdo nasprotoval tako nedolžni veselici, o tem se ni sanjalo nikomur. In vendar je zopet g. kapelan Hornböck v Pliberku pregovoril zavedne Slovence, namenjene na veselico, da se je niso udeležili. Osem dni potem pa isti gospod ni ničesar reknil proti »nemškutarskemu »Jägerballu«, ki se je tudi vršil v Šmihelu, in katerega so se Slovenci, seveda udeležili! Za nas takšni slučaj »narodnega« dela duhovništva itak niso nič takega, da bi nas presenečalo. Ker sinstokrat smo že povedali: glavni vzrok, da gine slovenski narod na Koroskem in ob mejah sploh je klerikalizem in njegov reprezentant: duhovništvo, ki ovira vsak pokret. Judeži, koliko znaša vsota vaših srebrnikov?

Razpisane učiteljske službe. Okrajni šolski svet v Kranju razpisuje za šolsko leto 1913/14 naslednja učna mesta: 1. nadučiteljsko mesto na dvorazrednici v Podbrezjah, 2. učiteljsko mesto na trirazrednici Predvorom in 3. voditeljsko mesto na novoustanovljeni enorazrednici v Trebiji, občina Ostlnica. Prošnje je vložiti do dne 15. julija 1913.

Izpremembe v višji vojaški službi. Dopust je dobil na lastno prošnjo podmaršal Lazar Cvitkovič, generalni major Anton Lipovšek je pa iz zdravstvenih razlogov odložil poveljstvo 72. pehotne brigade.

Operetni večer gđ. R. Talerjeve v Ribnici. Opozarjamo vse tržane in okoličane na operetni večer g. R. Talerjeve, ki ga priredi v čitalnični dvorani g. Arkota v Ribnici. Gospodična Talerjeva je v zadnji sezoni v Trstu mnogo pridobila in ne izrazito prednašanje in z finim umetniškim umevanjem pete operetne točke so povsod, kjer je priredila operetni večer, fascinirale. Gospod Danilo ima humorističen del večera in veselilo »Ustreliti se hoče«, zaključil vsopred. Pianist g. Vili Bizjak spremlja pevske točke na glasovirju, katerega je rade volje dalo glasbeno društvo v Ribnici na razpolago.

Železniški minister na Dolenjskem. Iz Novega mesta nam med včerajšnjim poročajo. Novo mesto vse v zastavah. Sprejem pri mestnem parku nad predorom. Udeleženci sprejema: meščanska garda in godba pod poveljstvom stotnika Bergmana, mestni župan Karol Rozman in podžupan Vojska z občinskimi svetniki: Brunerjem in Mogličem, ravnatelj državne železnice dvorni svetnik Galambos, okrajni glavar Rechbach, predsednik okrožnega sodišča pl. Garzarolli, na čelu inženirjev inspektor zgradbenega vodstva Oppitz, župan Zurec iz Kandije, železniški podjetnik dr. Samohrd z inženirji in veliko civilnega občinstva. Spalir je napravila požarna bramba pod poveljstvom Durinija. Prvi avtomobil z ministrom, deželnim glavarjem in poslancem Jarcom se je pripeljal ob 9.10 dopoldne. Pri vstopu v predor se je vstavil in čakal na druge avtomobile. Po poti so imeli par malih nezgod. Pri Višnji gori se je pokvaril avtomobil ter tam

njišča modrikast dim in ljudje jedo toplo skuho: kisló repo s fižolom ter oljem.

Spominjal sem se rojstne hiše v krasni dolini vipavski.

Ah, tisto dvorišče, ki ga zasenčujejo prostrani latniki murve, kjer smo balinčali s krogliami ter butelj-kami.

Tista soba z razgledom na vrt. Vedno sije sonce, vedno duhte rože in se sveti usnjato perje zimzelena z modrimi cvetovi. Po zidu se vije med zelenjem Španjolka ali Burgundec.

V daljavi širokoravni travniki z belimi topoli kakor lična stepica. Včasih povodenj. Pomarančasti večerni oblaki. Pod oknom je rastel lavor in figovo drevo. In mislil sem si: Koga bi ovenčal?

Morebiti vinograd ah vinski hram? Vedre, originalne može in lepe mladenke, kolih najlepše uživa Egipt.

Nekdo je potkal. Naglo sem pospravil par stvari ter odprl vrata! Olga! Skoro vsak teden se pripelje Olga v Ljubljano nakupovat in zmeraj me poseti. Zdaj je pa ni bilo petnajst dni

»Dolgo sem čakal, dolgo!«

»Franceli, bili smo v Dalmaciji. Našega očeta je trgalo, pa smo šli na morje!«

»Zdaj si zagorela, kakor Črnogorka. Ti si vedno krepka kakor Črnogorka.«

ostal. V bližini Novega mesta pa se je nekemu kmetu, ki je na vozu dremal, splašil konj, ki se je s prašiči prevrnil v jarek. Druge nesreče ni bilo. Malo pred 10. uro so se združili vsi trije avtomobili ter se ob desetih pripeljali pred sprejemni prostor. Godba je zaigrala cesarsko himno. Z avtomobila izstopivšega železniškega ministra Försterja je najprej pozdravil stotnik meščanske garde Bergman, nato župan Karol Rozman v slovenskem jeziku. Pozdravil ga je v imenu vernega slovenskega ljudstva ter ga prosil, naj udanostno izjavo izroči na najvišjem mestu. Svoj govor je zaključil s trikratnim »Živijo!«. Minister se je nato zahvalil v nemškem jeziku ter pripomnil, da je češčine zmožen in da je razumel slovenski pozdrav. Nato je v imenu mesta izročila hčerka trgovca Windischerja ministru krasen šopek z besedami (najprej slovenski, nato nemški): »Dovolite ekscelencija, da vam v imenu Novega mesta izročim ta šopek kot znak naše udanosti.« Minister se je tudi mali častiteljici ljubeznjivo zahvalil. Potem je minister pozdravil podžupana, oba obč. svetnika, dvornega svetnika Galambosa, potem Oppitza, okrajnega glavarja, predsednika okrožnega sodišča, inšpektorja Blauerja, šmihelskega župana podjetnika dr. Samohrda ter ostale inženirje. Minister si je ogledal železniški most, na kar se je pred hišo železniškega stavbnega vodstva vršil defile meščanske garde. Ob pol 11. obisk prošta dr. Elberta, kjer je bila »mala južina«. Odhod ob pol 12. dopoldne v Črnomelj. Zvečer okoli sedmih bo minister zopet v Ljubljani od kod se odpelje z nočnim brzovlakom na Dunaj. Z ministrom so bili: deželni glavar, poslanec Jarč (v prvem vozu), dvorni svetnik Chorinsky, železniški ministrski tajnik Horschitzky, dvorni svetnik pl. Bertallia, dež. odbornik dr. Lampe, poslanec Dermastja, Stefe, prof. Funtek I. dr.

Izlet ribniškega Sokola v Turjak. V nedeljo, dne 1. junija popoldan je napravil ribniški Sokol skupno z veliko-laskim in sodaškim izlet v Turjak, iz Velikih Lašč, kjer je pričakal ribniškega Sokola veliko-laski in sodaški Sokol, odkorakalo je nad 50 Sokolov v kroju, spremljevalih po številnem občinstvu, na čelu s trobentaškim zborom v Turjak. Pot je vodila skozi Rašico, mimo rojstne hiše našega Trubarja, kateremu je znala ljudska zaslepljenost in pa zloba črne, rimske družbe do danes preprečiti vzidanje spominske plošče na rojstno hišo, najskromnejši znanji spomin, ki je mogel. Po prihodu v Turjak je po malem odmoru in oddihu nastopil Sokol in proizvajal proste vaje nameravanega letošnjega vsesokolskega zleta v Ljubljani. Mladi telovadci so želi od številno navzočega občinstva iz Ribnice, Velikih Lašč in domačinov, preprostih kmetov buren aplavz in odobravanje. Se bolj živahno pa se je pozdravilo ribniške Sokolice, ki so res krasno izvajale proste vaje. Tudi telovadba na drugo in bradlji je dobro uspela, r bno pa se je občudovalo brata Vidmarja od ljubljanskega Sokola I., ki je posetil izlet s svojim elegantnim proizvajanjem raznih vaj na drugo in bradlji naravnost očaral občinstvo, ki je tudi z burnim pritrjevanjem dalo duška svojim čutilom. Udeležba na izletu je bila z oz. na male razmere res obilna, saj se je nabralo do 400 udeležnikov. Ob 7. je bil odhod v Lašče.

Zastrl sem okno... Vsak teden se pripelje Olga v mesto kupovat, in zmeraj me poseti. Cel teden ne kromam in ne kadim, marveč jem obilo, spim obilo in se veselim ter koprim po Olgi...

Ljudje pravijo, da ne moremo definirati lepote. Čemu bi človek ne mogel opredeljevati lepote? Olga je lepota...

VII.

Lepoto sem našel...

Toda človek je požrešen. Lepa dne sem si dejal: Vsega še nisi našel in spoznal!

In kaj je na primer morala? Nekaterniki pravijo, da umira ali da leži celo na parah. Kje, za božjo voljo? Morebiti se mi posreči, da jo staknem ter obudim kakor Lazaria ali jo pa vsaj pokropim...

Posetil sem ekscelenco in vljudo vprašal: »Jaz iščem moralo. Kdo in kje je pravzaprav morala?«

Ljudomilo je odvrnil: »Morala je zavest, kaj moraš delati, da se ohraniš v bolju za obstanek...«

Kakor v zadregi sem zardele ter se nasmehnil. Ekscelencija pa se je nervozno spomnil: »Ah, morala... Satan naj si jo osvoji oziroma osvobodil!«

Spodljudje sem se poslovil...

KONEC.

Malce se je branila: »Ah, če nahu kdo vidil!«

kjer je bila ločitev od veliko-laskoga Sokola. Izlet je v vsakem oziru dobro uspel, saj je pokazal, da imamo nekaj telovadcev, ki so v svoji sskolski izobrazbi dosegli precejšnjo višino, drugi, ki tega še niso dosegli, pa kažejo pravo vneto in stremiljenje po isti. — Uprava dolenskih železnic pa se vedno izkaže. Dasi je znano, da je udeležba pri takih izletih vedno velika, ne zdi se ji potrebnoskrbeti zadostnega prostora, ampak občinstvo je primorano voziti se v živinskih vozovih in pa stlačeno v vozovih, kar posebno v tem času, v vročini ni posebno prijetno, če se že na drugo ne oziramo. Upamo, da se razmere v prihodnjem, ko preide železnica v popolno upravo državnih železnic, spremenijo.

Toča in strela. Dne 28. p. m. je padala v občini Podgrad na Dolenjskem toča med bliskom, ki je napravila znatno škodo na polju. Isti dan je udarila strela v kozolec posestnika Josipa Hočevarja iz Ambrusa, ne da bi kaj zažgala. Strela je udarila tudi v več dreves v tamošnji okolici. Škode ni napravila nikake.

Ogenj. Dne 28. p. m. popoldne je izbruhnil v kozolcu posestnice Ivane Ogrin na Vrhniki vsled strele ogenj, ki je uničil velik del kozolca in v njem spravljeno krmo. Škoda znaša 2000 K in je popolnoma krita z zavarovalnino. — Dne 29. p. m. ponoči je izbruhnil ogenj na podstrešju hiše posestnika Franca Verbiča na Stari Vrhniki, ki je vpepelil tudi hlev, ki se je nahajal pod isto streho. Ker je bila hiša že stara, znaša skupna škoda samo 600 K. Škoda je baže krita z zavarovalnino. Kakor se govori, gre tu za požig.

Gozdni požar. Dne 25. p. m. zjutraj je nastal na pašniku Reberniku, približno petdeset kilometrov oddaljenemu od Kranja, požar, ki se je razširil na bližnji gozd in uničil tam več smrek. Škoda znaša približno 1000 K. Požar so tamošnji domačini pogasili. Kakor se sode, je ogenj nastal vsled neprevidnosti.

Samomor. 63letni posestnik Josip Valenčič je dne 24. p. m. v samomorilnem namenu izpil nekaj kisove esence in je nato v treh dneh umrl. Vzrok samomora je doslej neznan.

Tatvina. Kakor se iz Kranja poroča, se je izvršila v noči med preteklim petkom in soboto v Stražišču pri Kranju v hiši tamošnjega peka Ivana Tepine drzna tatvina. Tat je vdrl skozi okno in je odnesel iz zaklenjene omare 100 K gotovega denarja in troje hranilničnih knjižic, glasečih se na ime treh otrok omenjenega peka. Orožništvo predrznega tatu, o katerem pa manjka vsaka sled, pridno zasleduje.

Na cestli povozen. Iz Novega mesta nam poročajo: Včeraj dopoldne se je na tukajšnji cesti pri Mačkovcu zgodila velika nesreča. Neki mož je prišel pod voz. Kolesa so mu šla čez prsa. Težko poškodovanega so odpeljali v bolnišnico Usmiljenih bratov v Kandijo. Kakor se sliši, je poškodovanec Rataj iz St. Petra, viničar lekarnarja Bergmana.

Ljubljana. — V »Slovincu« dr. Žitnik zopet obžaluje, da ni Avstrija zasedla Sandžaka. Pravi, da je bila največja hiba, da je 1. 1908 monarhija Sandžak vrnila Turčiji. — Ako bi Avstrija ne bila Sandžaka dala Turčiji nazaj, bi danes ne imeli Srbi Sandžaka

v svoji oblasti, temveč Avstrija, ki bi s tem imela še širši delokrog v zasledovanju jugoslovanskih veleizdajalcev, to je ljudi, ki ji radi svoje narodne zavesti niso po godu.

Iz seje deželnega odbora. Deželni odbor grof Barbo čestita deželnemu glavarju v imenu odbora k 50letnici ter predlaga, naj deželni odbor izreče pri tej priliki najstrožjo obsodbo napadov, ki so se pojavili v zadnjem času zoper zasebno čast g. glavarja in njegovo privatno življenje, ki nima s političnim delovanjem nikakoršnega stika in ki se žal niso ustavili niti pred rodbinskim pragom. — Potem ko se je konstatiral strogo nepolitični značaj tega predloga, bil je soglasno sprejet. — Sekundarijem v deželni bolnišnici se imenuje dr. Rado Pesjak. — Leonovi družbi se dovoli 1000 K podpore. — Deželni vladi se priporoča razpust občinskega odbora Spodnji Log pri Kočevju.

Čukarija v Mostah. Mnogo se je bobnalo, mnogo vabilo — a uspeha ni bilo. Mnogo gromenja — malo dežja. V nedeljo se je zbralo v Mostah do 200 t. zv. orlov od vseh strani. V vseh Mostah je bilo 20 zastav. Med ljudstvom ni bilo nobenega zanimanja, pri Oražmu so gledali večinoma oroci — dočim so se Moščanci zabavali drugod. Pri telovadbi se je zgodila nesreča: najboljši telovadeč si je zlomil roko. Prepeljali so ga v bolnišnico. — V splošnem je bila zvečer o tem taboru le ena sodba: bila je polomija.

Klerikalno samaritanstvo. Kakor poročamo na drugem mestu, se je zgodila pri včerajšnji telovadbi v Mostah nesreča. Telovadbi je prisostvoval tudi dr. D. Ko so ljudje nesrečo zapazili, so ga opozorili — on pa je mirno sedel. Napravil si je počasi svalčico in je rekel, da se mu nič ne mudi. Šele, ko so ponesrečenega telovadca pripeljali k njemu, je počasi vstal in ga je začel pregledovati. Prisotni ljudje so se nad tem zgražali. Neka klerikalna družba je po veselici v neki gostilni glasno in ogorčeno obsojala tako malomarnost za poklic — ob tako svečani priliki.

Kakor slišimo, se otvorijo v hotelu »Tivoli« kabaretni večeri. Prirejali jih bodo domači igralci. To misel je treba le pozdravljati. Saj danes Ljubljana ne nudi niti domačim niti tujcem nobene zabave. Občinstvo bo to vest gotovo z veseljem pozdravilo.

»Matica Slov.« izda za l. 1913 sledeče knjige: 1.) Zabavna knjižnica. (Izvirni slovenski roman). 2.) Anton Funtek: Tekma. (Drama, ki se je z lepim uspehom igrala v Ljubljani in v Zagrebu). 3.) Strekelj - Glonar: Slovenske narodne pesmi, 15. snopič. 4.) Srbohrvatske narodne pesmi (o Kosovem, Kraljeviču Marku itd.) v uredništvu prof. dr. Branka Drechslerja. (Knjiga bo imela obširen uvod o motivih jugoslovanskega narodnega pesništva ter stvaren jezikoven tolmač. Dodana bo praktična slovnica srbohrvatskega jezika za Slovence). 5.) Mencinger: Izbrani spisi, II. zv. 6.) Dr. Šleibinger: Slovenska bibliografija (zadnjih 6 let). Vse knjige bodo obsegale preko 70 tiskanih pol, torej kakih 20 pol več nego lani. S tem bogatim knjižnim darom hoče Matica praznovati svojo letošnjo petdesetletnico; obenem se nadeja, da ji ostanje zvesti ne samo dosedanjí njeni člani, ampak da ji ob tej priliki pristopijo še novi. Poročamo obenem, da izda »Matica Hrv.« za l. 1913. med drugim »Izbor Aškerčevih pesmi« (s filozofskim uvodom prof. dr. Bazale) in veliko zgodovino hrvatske literature.

Ustanovni občni zbor Slovanskega kluba se je vršil včeraj zvečer v mestni posvetovalnici. Zbor je bil razmeroma dobro obiskan. Zborovanje je otvoril predsednik priprav. odbora rav. Ivan Hribar. Pozdravil je udeležence in je krikot orisal pomen kluba. Nato so se vršile volitve. Za predsednika je bil izvoljen enoglasno rav. Ivan Hribar, za drugega odbornika pa: dr. Iv. Oražen, podpredsednik, Rasto Pustoslavšek in dr. Ivan Lah, tajnika, Hanus Krofta, blagajnik; odborniki: dr. Fr. Ilesič, dr. Janko Pretnar, Vladimir Borštnik, Dragotin Hribar, Anton Trstenjak, dr. Janko Berce, dr. Fr. Švigelj, Namestniki: prof. Jos. Berce, dr. Tone Gosak, Viktor Zalar, dr. Fr. Lipold, Anton Pesek, Fran Kolar. Preglednika: dr. Vlah. Ravnihar in Arn. Bezenšek. Pri slučajnih stih se sklene da se izpremenje pravila. Članarina je mesečno 1 K. Poseben odsek izpolni nekatere točke pravil. — Klub bo potreboval primeren lokal. Sprejme se nasvet, naj se v tem oziru stopi v dogovor z »Nar. Čitalnico« in naj se doseže, da bi bili prostori skupni. Predsednik Ivan Hribar povdarja gospodarski položaj in opozarja na veliko zanimanje za nameravano potovanje kluba v novoosvojene albanske kraje. Nato se občni zbor zaključil. Slovanskemu klubu pristopi lahko

vsak Slovenec in Slovenka. Pravila se dobe pri tajniku.

— Mrtvega so našli na neki njivi rži za lim-fabrizo v soboto zvečer nekega človeka. Ležal je sredi njive in rž je bila okoli in okoli povajljana, kar je dokaz, da se je človek hudo boril s smrtjo. Našli so ga le, ker se je širil okoli grozen smrad, ležal je namreč že tri dni na mestu. Bil je ves zaubel. Izkazalo se je, da se piše Ribič. Bil je delavec. Menda se je napil žganja in se je vlegel v rž, kjer je umrl v velikih mukah. Prepeljali so ga k Sv. Križu, kjer so ga pokopali.

— Na oklicih so: Stanko Spreizer, lakirar z Marijo Teran; Franc Košir, sejmar, s Katarino pl. Rus; Franc Kožar, nadkurjač, z Mino Hudovernik.

— Umrlí so v Ljubljani: Franc Lalik, rejnec, 7 tednov. — Alojzija Mravljica, delavčeva hči, 21 mesecev. — Ivana Vivot, kuharica, 33 let. — Ivana Grossman, monterjeva vdova, 54 let. — Franc Juvan, nožar, 63 let. — Anton Sernjak, sobni slikar, 32 let. — Alojzij Zadnikar, mizarški vajenec 15 let. — Ivan Korošec, rejnec, 5 let. — Elizabeta Košir, mestna uboga, 85 let. — Josip Simončič, sin izvoška 32 ur. — Janez Kukar, rejnec, 10 mesecev.

Najdeno. Našla se je včeraj v nedeljo dne 1. junija t. l. črna palica s srebrnim držalom. Izgubitelj iste jo dobi pri gospodu T. Bricelj, stavnem in pohištvemenu pleskarju v Ljubljani, Dunajska cesta št. 16. nazaj.

— Mestna hranilnica Ljubljanska. Promet meseca maja 1913: 1851 strank je udeležilo K 1.099.278.66. 1730 stran je dvignilo K 869.495.95. Stanje ulog K 41.893.455.56. Število udeležnih knjižic 29265.

— Ljubljanska kreditna banka. V mesecu maju vložilo se je na knjižice in na tekoči račun 2.400.033 K 88 v. Dvignilo pa K 1.573.530.26. Stanje koncem maja K 15.598.674.91.

— »Sokola« v Štepanji vasi priredi dne 15. junija t. l. svojo II. javno telovadbo, združeno z veliko ljudsko veselico na prijaznem gričku gostilničarja br. Antona Novaka v Štepanji vasi. Vsem obiskovalcem sokolskih prireditev je gotovo še v najboljšem spominu sijajno vspela I. javna telovadba našega »Sokola«, ki se je vršila na istem prostoru. Odbor bo napel vse sile, da letošnja prireditev v nobenem oziru ne bo zaostajala za lansko in upa, da bo slavno občinstvo tudi letos počastilo nas s svojim obiskom v tako velikanskem ševilu kakor lansko leto. Natančen program priobčimo pravočasno! Nedeljo 15. junija naj torej že sedaj vsak določi za izlet v prijazno Štepanjo vas! Na zdar!

— Kinematograf »Ideal«. Novi spored obstoji iz dveh senzacij. Izvanredno lepa je drama »Naboba« po jednakoimenovanem romanu. Sijajna je veseloigra »Mož s tremi ženami« v treh dejanjih v glavni vlogi Princ. Na vsopredju je tudi Pathe Journal in velekomičen film »Fricel je diplomat«. V petek zajamčen izborni spored z Nordisk dramo »Srčnati gralca«. Psylander v glavni vlogi. V soboto Asta Nielsen »Grehi očetov«.

Trst. KAPITULACIJA ITALIJANSKIH NACIJONALCEV. — ŠTRAJK KONČAN.

Trst, 2. junija.

Štrajki, ki so ga proklamirali italijanski liberalci proti podjetnikom zato, da družba »Dalmacija« slovenske delavce odpusti, je doživel klavern konec. Nič niso pomagale nešete intervencije od strani župana in italijanskih poslancev, ki so pristiskali na vlado in na »Dalmacijo«. Tudi vladi je bilo jasno, da je bil štrajk proglašen iz političnih motivov z ozirom na občinske volitve, in da so italijanski liberalci hoteli kovati na njegovi podlagi kapital — zato jim ni šla na roko. In žalostno bi tudi bilo, če bi podjetniki slovenskih delavcev, avstrijskih državljani, ne smeli sprejemati v službo. Italijanski liberalci pa so hoteli s štrajkom doseči svoj namen, misleči, da bodo podjetniki, kadar bodo imeli od štrajka veliko škodo, vendar prisiljeni pognati slovenske delavce na cesto. Toda v Trstu je veliko število brezposelnih slovenskih delavcev, ki so takoj šli na delo, katero jim je preskrbelja N. D. O. Italijani pa so se ball, da vsa mesta stavlajočih ne zasedejo slovenski delavci, zato so tudi oni začeli počasi zahajati zopet na delo. Bilo je pri tem štrajku, ki je imel izključno namen, slovensko delavstvo pripraviti ob kruih, sicer veliko dela in truda, toda N. D. O. je v bolju za pravice slovenskega delavstva sijajno zmagała. Včeraj je izdal voditelj štrajka, tajnik zveze delodajalcev in predsednik italijanske nacionalistič-

ne organizacije »Fascio economico«
proglas na štrajkujoče italijanske de-
lavce, v katerem jih pozivlja, da naj
se nemudoma povrnejo na delo.
Italijani so izvolili odbor, ki ima na-
logo, posredovati pri »Dalmaciji«,
da zopet sprejme na delo tiste ita-
lijanske delavce, ki so bili odpušteni
zato, ker so imeli predolge prste.
Ako ta odbor ne doseže zaželenega
uspeha pri »Dalmaciji« do 9. junija,
bo zopet proglašen štrajk pristaniš-
kih delavcev — torej tisti dan po de-
ležnizborskih volitvah. To pa je se-
veda delavcem od strani voditeljev
samo pesek v oči. Italijanski liberalci
so torej dosegli flasko in pod vti-
som tega poloma naj le gredo v vo-
lilni boj. Svetujemo jim, naj bodo od
zanaprej oprezní in pošteni, ker dru-
gače bodo imeli pripisati svojem
nepoštenemu delovanju še več slič-
nih in morda še hujših polomov. —
Ta štrajk je povzročil več milijonov
škod.

**Slovenski volilci v Trstu. Da-
nes, v sredo, ob pol 9. zvečer v »Na-
rodnem domu« v Trstu manifesta-
cijski shod, na katerem se predsta-
vijo volilcem okoličanski in mestni
kandidatje za občinske volitve.**

**Mladim ljudem
za eksempel.**
(Resnična dogodba.)
II.

Med leseno, na vseh koncih in
krajih zakrpano ograjo mestnega
kopališča Kozlezijske se kopljejo v hudi
vročini in hlade v mrzli Gradaščici
kipečo kri stari in mladi, tolsti in su-
hi, oženjeni in samski Ljubljanci
ter si splakujejo s svojih teles prah,
nabran po zaprašenih ulicah ljubljans-
kega mesta in mesnago, ki jo redno
vsaki dan od zore do mraka odkla-
dajo preko mestnih voz za pobiranje
smeti na potrežljive meščane.

Razkošju kopanja vdajali so se
že stari Emončani; ni čuda torej, da
se vdajajo temu razkošju tudi dan-
danasnji Ljubljanci in da so svoje
dni zapuščeni mlini očke Kolesa v
Trnovskem predmestju izpremenili
v pred malone sto leti še docela mo-
derno kopališče ter mu nadeli blago-
zvočno ime »Kozlezijska«.

V tem, oziroma pred tem kopa-
liščem vršila se je torej naša dogo-
dba in sicer tako-le:

Znano je, da v hudi vročini člo-
vek ne zadržati samo po hladni kopa-
li, temveč tudi hladna pijača,
zlasti peneče pivo gre vsakemu v
slast. To so vedeli že v davnih dneh
tudi velemodri očetje ter poskrbeli,
da se je v kakih petdeset korakov od
kopališča oddaljeni kolibi točilo in
se toči še dandanes peneče pivo kar-
telirane nemške pivovarne »Union«
ter pristni dolenski cviček, pridelek
Stepičeve kleti v Spodnji Šiški, ka-
kor tudi še razne druge naslade in
krepčila. Ker pa so dandanasnji mest-
ni očetje še veliko skrbnejši za bla-
gor in udobnost ljubljanskega žejne-
ga prebivalstva, kakor so bili njih
predniki, podelilo se je gostilniško
koncesijo poleg tega tudi še velike-
mu rodoljubu in upokojenemu ru-
darju tik mestne gostilniške kolibe,
da tako tudi v slučaju, ko bi zmanj-
kalo krepčil v mestni gostilniški ko-
libi, ne bi obiskovalci kopališča trpe-
li in ginili pomanjkanja in žeje.

Seveda so si morali in morajo
še dandanes obiskovalci kopališča
nabavljati svoje telesne potrebščine
vsled tega izven kopališke ograje.
Pa kaj za to! Nihče se ni izpodtikal
nad tem, da so kopajoči hodili v kopa-
liščni opravi v bližnjo kolibo po krep-
čila, kakor se ni nihče izpodtikal nad
kopanjem neštevilnega vojaštva brez
figovih peres, malo višje od kolizej-

skega kopališča na takozvanem »Pa-
sjem brodu«, mimo katerega so ho-
dile trume mestnih izletnikov vseh
treh spolov rimsko-katoliškega in
drugih veroizpovedani.

Tako je bilo do časa okupacije
ljubljanskega mesta po hrabri držav-
ni policiji. Od tedaj pa so se razmere
nekoliko izpremenile, ne sicer v tem,
da bi se napravil potreben »büffet«
za ograjo mestnega kopališča, kaj
še! Pač pa v tem, da — — — — —
Toda čujmo!

Pred nekaterimi dnevi začutil
je mladenič v mestnem kopališču Ko-
leziji naenkrat morečo žejo. Oziral se
je okoli, da bi iztaknil kaj za izsuše-
no svoje grlo; toda zaman! Med
ograjno kopališča ni bilo dobiti krep-
čila. Ojunačil se je ter prestopil, ka-
kor je prestopal prejšnja leta in leta
— seveda v popolni kopalni opravi
— prag ograje ter pohitel proti gostil-
niški kolibi, med potjo pa je seveda
pokramljal tudi še z ljubeznjivo kopa-
liško blaginjo, ki je čepela
sključena v blaginji tik pred vhomom
v kopališče. Toda čuječe oko držav-
nega policijskega stražnika zapazilo
je to in težka roka njegova hlastnila
je po mladeničevem tilniku ter mu
začela v internacionalnem jeziku
ljubljanske državne policije preiska-
vati obisti, ter sestavljati »protokole«.

Koliko čudnovih »daril za birmo«
bo mladeniču prisodila kruta
oblast za njegovo zločinstvo po pa-
ragrafu toliko in toliko doslej nam
umrjočim zemljanom še docela ne-
znane grof Küniglmove naredbe, to je
še v božjih rokah; svarimo pa že dan-
es obiskovalce kopališča Kozlezijske,
da v bodoče odlože svojo žejo s hla-
čami vred v kopališčni kabini, ako
jim ni na izredni časti priti v album
zločincev. Veritas.

**Najnovejša tele-
fonska in brzojavna
poročila.**

SESTANEK.

Predvčerajšnjim se je vršil se-
staneček med Pašičem in Gešovom.
Pogovor med obema predsednikoma
ostane tajen in znan je le rezultat,
ki znači, da predsednika sama nista
prišla do rezultata.

Sofija, 2. junija. »Agence Tele-
graphique Bulgare« poroča: Po
včerajšnjem sestanku med Pašičem
in Gešovom v Caribrodu sta oba
ministra po temeljitim razgovoru
o položaju sklenila, da se skliče
konferenca ministrskih predsednikov
vseh štirih balkanskih držav, ki naj
skuša vsa sporna vprašanja med za-
vezniki sporazumno prijateljsko re-
šiti.

DUNAJSKI GLAS.

Dunaj, 2. junija. »W. Allg. Ztg.«
piše: Kakor slišimo, izhaja predlog,
naj se skliče konferenca predse-
dnikov vseh 4 balkanskih držav, od
grškega min. predsednika, Pašič ga
je sprejel, in bolgarski minister je v
principu soglašal. Zedinjenje med
obema predsednikoma v spornih
točkah pa ni bilo doseženo, radi če-
sar se ne poskusi doseči zedinjenje
na širši podlagi.

DANEV ODPOTOVAL.

Sofija, 2. junija. Na poziv bol-
garske vlade je včeraj zvečer odpo-
toval Danev v Sofijo.

POMIRLJIV GLAS.

Pariz, 2. junija. »Matin« poroča
iz Beograda, da je sprejel Pašič od
Gešova pismo, v katerem se izreka

obžalovanje o vseh poslednjih do-
godkih, za katere ni vedela niti vla-
da, niti generalni štab, in se zago-
tavlja, da se je vse potrebno ukre-
nilo, da se kaj podobnega nič več ne
prigodi. Bolgarija ostane svoji zave-
znici zvesta. — Prijatelji balkanske-
ga miru vidijo v tem pismu prvi sim-
pton za zboljšanje odnošajev.

BOLGARI IN GRKI.

Sofia, 2. junija. Dosedanji po-
govor med Ivanovom in grškim še-
fom generalnega štaba je imel na-
men soudirati stališča. Upa se, da
se razmerje zboljša.

DELAJSKI PARLAMENT.

London, 2. junija. V avstralski
parlament so bili izvoljeni delavski
kandidatje v takšnem številu, da
bodo imeli 4 glasove nad absolutno
večino.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vi-
narjev. Pismenim vprašanjem je priložiti
znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših
ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zu-
nanji inserenti v znakah. Zaključek malih
oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovirje, planine, avtomate,
gramofone, plošče prodaja, uglašuje,
popravlja solidno Josip Oblak, Ljub-
ljana-Glince 92.

Cenjenim obiskovalcem Trsta
se priporoča prenočišče v hotelu H.
Košič, ulica Carradori št. 15. Cene
nizke. — Skupno več dijakov, naj-
nižja cena.

Dva gospoda in otroka 2 let sta-
rega se sprejme na hrano in stano-
vanje. Mala vas šte. 6. 474-1

KORESPONDENCA.

Črnooki gospodični želita ko-
respondirati z naobrazenima gospo-
doma. Sifri: »Sonja«, »Tatjana«.
»Prva anončna pisarna. 475-1

Kavarna
odprta celo
noč.

„LEON“

Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Gramofonske plošče

Plošče preje K 4—
sedaj samo K 1-95.
Velikanska zaloga
gramofonov!
Zahtevajte cenike.

K 1-95 K

25 cm velike, dvo-
stranske, priznane
najboljših znamk
prodajam radi velike
zaloge pod last. ceno

Fr. F. Najec,
Ljubljana, Stari trg šte. 9.

Kupujte „Dan“.

„Dan“ je edini slovenski neodvisni politični dnevnik.

„Dan“ je najbolje informiran slov. dnevnik.

„Dan“ je edini slovenski neodvisni jutranji list.

„Dan“ je najcenejši napr. dnevnik; posamezni izvod po 6 vinarjev, s pošto mesečno le K 1-70.

„Dan“ je razširjen v najširših ljudskih slo-
jih, ker ga vsakdo
rad čita in je zato
jako uspešno ogla-
ševanje v njem.

„Dan“ prinaša interesantne in znamenite zgo-
dovinske romane.

„Dan“ prinaša znamenite sodobne politične
karikature.

„Dan“ je odločen zagovor-
nik vseh zatiranih.

Sirite „Dan“ med ljudstvom.

Poslovodja

za čevljarsko obrt se takoj sprejme
v trgovini M. TREBAR v Ljubljani,
Sv. Petra cesta 6.

Za K 10.—

se dobi elegantni damski prašni mantelj ali
pralni kostum.

Ravnatoko za K 10.— lustrasta ali pralna obleka za gospode.
Od K 6.— naprej pristni panama klobuki do najfinje vrste.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Stenski

delavni red

za stavbenike

v smislu zakona z dne 22. junija 1902, drž. zak. šte. 155, je založila

„Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani
in ga prodaja po K 1.— komad.

Carlo Marcuzzi
Trst, via S. Lazzaro 12.

Delavnica kirurških instrumentov, ortope-
dičnih aparatov, prs., umetnih rok in nog,
trebušnih, sportnih in bolniških pasov za
popek, suspensorjev, mesečnih podvez za
dame in vse bolniške potrebščine.

Laška kuhinja
v Ljubljani

Od danes naprej se dobe vsak dan
sveže morske ribe
in najboljše vino Teran iz de-
želne kleti Parenco.

Žganjarna
F. Pečenko
se je zopet odprla
v ulici Scala Belvedere št. 1
(prihod iz ulice Miramar).

Priporoča se svojim starim obisko-
valcem in obenem cenj. občinstvu.

Radioaktivno termalno kopališče
Toplice na Kranjskem
Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice.
Akratov vrelec 38°C, daje vsak dan nad 30.000 hl
radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem
in s kopanjem. Izredno uspešno proti putiki,
revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in
drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne
kopeli. Elektroterapija in masaža. Ravnateljstvo:
Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka.
Zdravo podnebje, gostogozdnata okolica. Bo-
gato opremljene sobe. Izborne in cene restav-
racije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno
kopališka uprava.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin.
Vsled najmodernejših uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v naj-
krajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mla-
dinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.